

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 7. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Fredag den 7. november 2014

Tidspunkt: Kl. 10.30

Sted: Vær. 2-133

Til stede: Eva Kjer Hansen (V), formand, Morten Bødskov (S) næstformand, Helge Vagn Jacobsen (RV), Nikolaj Villumsen (EL), Erling Bonnesen (V), Jakob Ellemann-Jensen (V), Anders Samuelson (LA) og Lars Barfoed (KF).

Desuden deltog: Finansminister Bjarne Corydon og fødevarerminister Dan Jørgensen.

FO **Punkt 1. Rådsmøde nr. 3345 (Økofin – budget) den 14. november 2014**

Finansministeren ville forelægge Kommissionens ændringsforslag 6 til EU's 2014-budget til forhandlingsoplæg og mødet i Økofin – budget til orientering. Da Kommissionens ændringsforslag 6 til EU's 2014-budget og forhandlingerne om EU's 2015-budget i praksis var nært forbundne, var det hensigtsmæssigt for alle parter at præsentere begge forslag under et.

FO **1. Kommissionens forslag til ændringsbudget 6**

– *Politisk aftale*

KOM (2014) 0649

Rådsmøde 3345 – bilag 1 (samlenotat side 1)

Finansministeren forelagde begge Økofindagsordenens punkter under et.

2. EU's 2015-budget

– *Politisk aftale*

KOM (2014) 0300, SEK (2014) 0357

Rådsmøde 3345 – bilag 1 (samlenotat side 9)

SEK (2014) 0357 – bilag 2 (henvendelse af 4/11-14 fra Globalt Fokus)

SEK (2014) 0357 – bilag 3 (henvendelse af 5/11-14 fra Landbrug og Fødevarer)

Finansministeren: Som udvalget er klar over, tog regeringen forhandlingsmandat på EU's budget for 2015 i juni 2014. Udgangspunktet for forhandlingerne i økofin den 14. november er Kommissionens forslag for 2015 og Rådets og Europa-Parlamentets efterfølgende behandling. Det er sandsynligt, at forhandlingerne om EU's 2015-budget vil blive blandet sammen med de seks udestående ændringsbudgetter til EU's 2014-budget,

som endnu ikke er vedtaget. Lad mig starte med kort at gennemgå de tre forslag til EU's 2015-budget, som er på forhandlingsbordet.

Kommissionens budgetforslag for 2015 indebærer et niveau for forpligtelsesbevillingerne på 145,6 mia. euro. Det er en stigning på 2,2 pct. i forhold til 2014-budgettet. For så vidt angår betalingsbevillingerne, lægger Kommissionen op til at afsætte 135,5 mia. euro. Det indebærer en stigning på 5,0 pct. i forhold til 2014-budgettet. I Kommissionens forslag er der budgetteret med 236 mio. euro højere end EU's betalingsloft for 2015. Det efterlader ikke noget rum til uforudsete udgifter i løbet af 2015.

Rådet reducerede ved sin behandling af budgettet i juli måned forpligtelserne med 522 mio. euro, mens betalingerne blev reduceret med 2,1 mia. euro. Reduktionerne er udtryk for, at en række lande lægger stor vægt på, at der sikres tilstrækkelige marginer til at tage højde for uforudsete udgifter.

Europa-Parlamentet ønsker i lighed med tidligere år højere betalingsbevillinger end både Rådet og Kommissionen. Niveauet i betalingsbevillingerne i Europa-Parlamentets ændringsforslag er 4 mia. euro højere end Kommissionens forslag og ca. 6,1 mia. euro højere end i Rådets forslag. Niveauet i forpligtelsesbevillingerne i Europa-Parlamentets forslag er 750 mio. euro højere end i Kommissionens forslag og knap 1,3 mia. euro højere end Rådets forslag.

Som jeg nævnte indledningsvis, er det sandsynligt, at de udestående ændringsbudgetter til EU's 2014-budget også vil blive drøftet på Økofin-budgetmødet den 14. november. Det er særlig forslagene til ændringsbudget 3 og 6, der er centrale. Hvad ændringsbudget 3 angår, fik jeg et forhandlingsmandat tilbage i juni af udvalget her. Ændringsbudgettet indebærer kort fortalt, at EU's udgiftsniveau øges med 4,7 mia. euro i 2014. Som jeg fortalte udvalget tilbage i juni, kan Danmark og de andre budgetansvarlige lande ikke støtte Kommissionens forslag til ændringsbudget 3 af flere årsager. De budgetansvarlige lande har derfor blokeret forslaget. Det andet centrale ændringsbudget, som sandsynligvis vil blive drøftet på Økofin-budgetmødet, er Kommissionens forslag til ændringsbudget 6, som jeg om lidt vil gennemgå for udvalget.

Men først et par ord om forhandlingssituationen. Som det fremgår, er der ganske mange elementer i spil. Det bliver nogle meget komplicerede forhandlinger i år, fordi vi – ud over EU's 2015-budget – også har hele seks udestående ændringsbudgetter til 2014-budgettet, som vi skal blive enige om. For så vidt angår 2015-budgettet, er Rådet og Europa-Parlamentet ganske langt fra hinanden. Det er der dog ikke noget usædvanligt i. Praksis de seneste år har været, at der på trods af afstanden alligevel bliver indgået en aftale. For så vidt angår de udestående ændringsbudgetter, har Rådet ikke fastlagt en holdning til en række af ændringsbudgetterne, fordi der er stor intern uenighed – særlig om ændringsbudget 3. Det er dog min forhåbning, at det også i år vil lykkes at indgå en aftale, hvis ikke i forbindelse med mødet den 14. november, så senere inden årets udgang.

Regeringens holdning til 2015-budgettet

Regeringens indgang til forhandlingerne svarer naturligvis helt til det forhandlingsmandat, jeg fik her i udvalget den 20. juni. Lad mig særligt fremhæve, at regeringen lægger vægt på, at der sikres en tilstrækkelig margin til, at der kan tages højde for uforudsete udgifter i løbet af året indenfor de gældende udgiftslofter. For så vidt angår de udestående ændringsbudgetter til 2014-budgettet, vil regeringen arbejde tæt sammen med de andre budgetansvarlige lande for at sikre, at bestemmelserne i MFF-forordningen overholdes, og at udgifterne i Kommissionens forslag minimeres mest muligt.

Ændringsbudget 6

Nu til ændringsbudget 6. Der er tale om et rent teknisk ændringsbudget, som følger af gældende regler. Men fordi ændringsbudgettet har store konsekvenser for det danske EU-bidrag, har jeg valgt at forelægge det til forhandlingsoplæg. Forslaget til ændringsbudget 6 bunder i en bagudrettet teknisk justering af medlemsstaternes BNI- og momsbidrag for perioden 1995-2013. De medlemsstater, der i den periode har betalt for lidt i EU-bidrag, skal nu betale de penge. Omvendt får de medlemsstater, der har betalt for meget, penge tilbage. For Danmarks vedkommende indebærer den bagudrettede tekniske justering isoleret set en reduktion af EU-bidraget på 0,9 mia. kr. Samlet set indebærer den bagudrettede tekniske justering dog, at medlemslandenes samlede indbetalinger til EU stiger med godt 9 mia. euro.

EU's budget skal imidlertid altid gå i nul. Derfor fremsatte Kommissionen i forlængelse af den tekniske justering, ændringsbudget 6, som lidt forenklet giver de overskydende penge tilbage til medlemslandene. Dertil kommer en mindre justering, der skyldes ændrede skøn for medlemsstaternes toldbidrag. Alle landes EU-bidrag reduceres således med forslaget til ændringsbudget 6.

Den isolerede konsekvens for Danmark er en reduktion af det danske EU-bidrag på 1,4 mia. kr. Den samlede konsekvens af den bagudrettede tekniske justering og ændringsbudget 6 er derfor en reduktion i det danske EU-bidrag på 2,4 mia. kr. Andre lande som f.eks. Holland og Storbritannien skal betale væsentligt mere i EU-bidrag.

Der er det naturlige spørgsmål, der også er rejst i dagspressen, og som jeg vil vædde på, at der også er interesse for her i udvalget: Betyder det så, at Danmark får 2,4 mia. kr. tilbage fra EU i 2014? Det er desværre ikke helt så simpelt: For det første må der sondres mellem den bagudrettede tekniske korrektion og ændringsbudget 6. Den bagudrettede tekniske korrektion på 0,9 mia. kr. bliver ifølge gældende regler tilbageført til Danmark den 1. december 2014 med virkning for 2014. For det andet er det i EU sådan, at ændringsbudgetter skal vedtages inden den 13. november for at få udgiftskonsekvenser for medlemslandenes EU-bidrag i 2014. Ellers overføres konsekvenserne til 2015. Hvis forslaget til ændringsbudget 6 vedtages inden den 13. november af Rådet og Europa-Parlamentet, tilbageføres de 1,4 mia. kr. til Danmark den 1. december. Hvis det sker efter d. 13. november, får vi først pengene med virkning for 2015. Ændringsbudget 6 vil formentlig blive koblet sammen med en række andre udestående ændringsbudgetter og forhandlingerne om EU's 2015-budget. Det er på det foreliggende grundlag vores bedste

vrdering, at især ændringsbudget 6 og 3 først vil blive vedtaget efter den 13. november og dermed først få konsekvenser for det danske EU-bidrag i 2015. Det skyldes, at de mest udgiftskrævende ændringsbudgetter traditionelt kobles sammen med forhandlingerne om det årlige budget. Det betyder, at vi forventer, at det danske EU-bidrag i 2015 bliver lavere end budgetteringen på finanslovsforslaget for 2015.

FO Regeringen støtter Kommissionens forslag til ændringsbudget 6, fordi der er tale om en teknisk korrektion, hvor medlemslandenes EU-bidrag justeres i henhold til de gældende regler, som naturligvis skal overholdes. Jeg har dog som finansminister en vis forståelse for, at de medlemslande, hvis EU-bidrag stiger markant, står i en svær situation. Jeg synes ikke, det er hensigtsmæssigt, at der med kort varsel foretages så store ændringer i medlemslandenes EU-bidrag, som medlemslandene ikke har en reel mulighed for at forudsige. Derfor vil regeringen også arbejde tæt sammen med andre lande om, at der igangsættes et arbejde, så udsving i medlemslandenes EU-bidrag, der skyldes tekniske justeringer, varsles så tidligt som muligt, så landene har tid til at tage højde for det i deres nationale budgetplanlægning.

Det danske EU-bidrag

Jeg skal også sige noget om det danske EU-bidrag i forlængelse af min forelæggelse. Jeg håber, det er lykkedes mig at beskrive, at det er en forholdsvis kompliceret forhandlingssituation, der gør det vanskeligt at forudsige konsekvenser for det danske EU-bidrag. På det nuværende grundlag er det vores bedste skøn, at EU-bidraget i 2014 vil blive ca. 0,9 mia. kr. lavere end budgetteret på finansloven for 2014. Det skyldes som sagt den bagudrettede tekniske justering af medlemsstaternes EU-bidrag, der ifølge gældende regler skal implementeres den 1. december, og vi må henholde os til, at de gældende regler overholdes. Det skal her bemærkes, at det aktuelle skøn for underskuddet på den strukturelle saldo overstiger budgetlovens grænse. Det betyder kort sagt, at reduktionen i EU bidraget i 2014 i henhold til budgetloven ikke kan anvendes til at finansiere nye tiltag.

EU-bidraget i 2015 er afhængigt af udfaldet af forhandlingerne om EU's 2015-budget og de udestående ændringsbudgetter. Det er p.t. vores bedste skøn, at EU-bidraget i 2015 bliver 0,7 mia. kr. lavere end forudsat i finanslovsforslaget. Dette baseres på, at det p.t. er forventningen, at alle de udestående ændringsbudgetter først vil få konsekvenser for EU-bidraget i 2015, da det vurderes mest sandsynligt, at de først vedtages efter den 13. november, der er skæringsdatoen for, om udgiftskonsekvenserne falder i 2014 eller 2015.

Jakob Ellemann-Jensen takkede for en forelæggelse, der besvarede mange af hans spørgsmål. Det krævede ikke den store ledvogtereksamen at se, at det bliver svært at gennemføre den bagudrettede tekniske justering, som Storbritannien mildest talt var vrisen over. Han forstod, at man laver en fremadrettet justering, og på vegne af kongeriget og finansministeren var han glad for at få krattet nogle penge i kassen. Men hvorfor laver man den bagudrettede justering, og hvorfor var de lande, der kunne se, at de ville komme til at betale penge tilbage, gået med til den? Man har talt om en forlængelse af tilbagebetalingsperioden, og han var enig med finansministeren i, at man ikke skulle kræve, at de lande, der skal betale endog rigtig store beløb, betaler her og nu. Han havde hørt tale om

en 6 måneders periode, men vidste ikke, om det indgik i forhandlingerne. Skulle det vedtages med kvalificeret flertal, eller kunne modstandere, som f.eks. Storbritannien, blokere?

Jakob Ellemann-Jensen spurgte, om de 0,7 mia. kr., som man sparer i EU-bidrag, kom oveni det beløb, Danmark får tilbage, så man i alt får 3 mia. kr. ekstra til rådighed. Han forstod på en af ministerens partifæller, at hvis de 2,5 mia. kr., man vil flytte fra udviklingsbistanden, kom dumpende ned fra himlen, ville det være nyttigt at bruge dem der alligevel. Hvad var finansministerens holdning til det? Og ville beløbet dække hele underskuddet, så man kommer i overensstemmelse med budgetloven?

Nikolaj Villumsen sagde, at Enhedslisten generelt mente, at EU-budgettet var alt for højt, og at pengene bruges forkert på f.eks. støtte til tobaksindustrien i stedet for jobskabelse og klimatiltag. Han bad ministeren uddybe, hvordan man vil ændre måden, man betragter sort økonomi på. Hvilke lande rammes ud over Holland og Storbritannien? Nikolaj Villumsen fandt det absurd, at budgetloven forhindrer Danmark i at bruge nogle af de penge, der kommer tilbage, ikke mindst nu, hvor udviklingsbistand og jobskabelse var områder, der kunne bruge flere penge.

Finansministeren svarede Jakob Ellemann-Jensen, at baggrunden for den bagudrettede korrektion var en allerede vedtaget forordning, der indebærer, at man skal opdatere statistikgrundlaget for udregningen af BNI-niveauerne og ajourføre betalingsniveauet. Den vanskelige situation skyldes, at det er kommet lidt abrupt på banen i beslutningsprocessen – især for de lande, der skal betale ekstra. Men det er en rent teknisk statistisk øvelse gennemført af Eurostat, og derfor er det principielt ikke genstand for politisk forhandling, at det skal ske, og hvordan det skal ske. De nye tekniske standarder for opgørelse af BNI ville han hellere redegøre for skriftligt, så udvalget slip for en amatørredegørelse for nationalregnskabsprincipper før og nu. Men den grundlæggende logik var, at man nu havde et mere retvisende billede af landenes økonomi.

Ministeren svarede også Jakob Ellemann-Jensen, at man anvender kvalificeret flertal i forbindelse med ændringsbudgetter og budgettet. Men den bagudrettede tekniske korrektion følger som sagt af noget allerede vedtaget, hvad der gør den politiske situation lidt delikat. Et stort medlemsland er meget kritisk, selv om det for så vidt allerede har tilsluttet sig den forordning, det bunder i. Man kunne sagtens forestille sig, at det ville blive gjort til et politisk spørgsmål.

Ministeren medgav Jakob Ellemann-Jensen, at det umiddelbart var svært at få et præcist billede af de økonomiske konsekvenser for Danmark. Der er to forhold, der påvirker de danske statsfinanser positivt: en bagudrettet teknisk korrektion, der viser, at EU får for mange penge, som betales tilbage til Danmark, og en fremadrettet justering af det danske bidrag. Lægger man dem sammen, får man 2,4 mia. kr. Hvad det vil betyde for Danmark, kommer an på, hvor meget der falder i 2014, og hvor meget der falder i 2015. Den bagudrettede tekniske korrektion falder ifølge reglerne i 2014. De kan dog ikke bruges, for budgetloven er indrettet så klogt på et meget bredt flertal i Folketinget, at man skal holde sig

under 0,5 pct. strukturelt. Man kan overskride i løbet af året på grund af forhold, man ikke er herre over, men ikke i kraft af beslutninger, man selv træffer. Hvis man overskrider budgettet på nogle punkter og går under på andre – som det er tilfældet her – skal det i sidste ende gå op imod hinanden. Derfor er de penge ikke til rådighed.

Det er uvist om pengene falder i 2014 eller 2015. Finansministeriet har lagt til grund, at det bliver i 2015, fordi man ikke tror, man kan blive enige inden 13. december. Det skulle ses i sammenhæng med de andre ændringsbudgetter og budgettet som sådan, og ministeriet skønnede, at Danmark vil slippe 700 mio. kr. billigere i 2015, ikke 2,4 mia. kr. og ikke 3,0 mia. kr. Han havde gjort sit bedste for at forklare det åbent og apolitisk – eller i hvert fald uden at blande anvendelsen af pengene ind i sagen.

Ministeren bekræftede Nikolaj Villumsen i, at mange politikere gerne vil bruge flere penge, end der er til rådighed, særlig i disse uger. Selve indholdet i den bagudrettede tekniske korrektion var den nye og mere retvisende BNI-statistik, som Eurostat har foretaget uafhængigt; der var ikke blandet politik ind i det.

Ministeren havde forsøgt at redegøre for budgetloven, som han var varm tilhænger af. Man skal med sine politiske beslutninger holde sig under et strukturelt underskudsniveau på 0,5 pct., men hvis eksterne begivenheder går en imod, skal man ikke slingre i den økonomiske politik; man samler det op senere. Det var tilfældet i Danmark for øjeblikket, hvor man, som det fremgår af økonomisk redegørelse, ligger på 0,8 pct. Men når noget går bedre – såsom budgetforhandlinger i EU – må man ikke bruge de penge. Der er symmetri, idet man hverken er forpligtet til umiddelbart at finansiere merudgifter, man ikke er herre over, men heller ikke har ret til at bruge merindtægter umiddelbart, med mindre der er et samlet plus. Det fandt han logisk, det er nok også sådan, man gør i de fleste husholdninger.

Jakob Ellemann-Jensen satte pris på den pædagogiske gennemgang og var helt enig med hensyn til budgetloven. Han var med på, at man havde fundet en mere retvisende beregningsmodel, men hvorfor regnede man lige 19 år tilbage? Jakob Ellemann-Jensen spurgte, om det var realistisk at begynde at drøfte 2015-budgettet, inden man fik styr på den bagudrettede korrektion.

Nikolaj Villumsen så frem til at få oversendt oversigten. Det var ikke helt dumt at se på, hvordan landenes økonomier reelt har været, om de f.eks. er blevet ramt af en hård krise, men han kunne ikke se det fantastiske og logiske ved budgetloven. Hvis han og hans kæreste fik 1,4 mia. kr. kunne Nikolaj Villumsen ikke udelukke, at de ville købe et par nye havestole til kolonihaven. Det syntes han var relativt fornuftig budgetføring. Når det gælder statsbudgettet kunne pengene bruges til at skabe arbejdspladser og lave grøn omstilling, så Danmarks økonomi var bedre stillet i 2015. Nikolaj Villumsen og ministeren var grundlæggende politisk uenige om budgetloven: Han syntes selv, det var uklogt at føre økonomisk politik, ud fra at verden ikke forandrer sig.

Finansministeren forstod Jakob Ellemann-Jensens interesse for, hvorfor man lige regnede 19 år tilbage. Det skyldtes, at man havde valgt regnskabsstandarden ENS 95, og i erkendelse af sine egne begrænsninger ville han gerne redegøre for dette skriftligt. Om der ville blive seriøse drøftelser af 2015-budgettet, kunne han ikke vurdere, men han troede, at selv om alle spørgsmålene handlede om to forskellige budgetår, og noget var teknik, andet politik, ville det blive blandet sammen i en stor pærevælling. Hvornår den pærevælling ville blive bragt i kog, vidste han ikke.

Ministeren bekræftede, at han ville oversende en oversigt over, hvilke lande der vinder og taber ved justeringen. Det er primært Storbritannien, Holland, Grækenland og Italien, der taber på det, mens Danmark, Tyskland og en lang række andre lande vinder. Han respekterede, at han og Nikolaj Villumsen var politisk uenige om budgetloven, men ville forsøgsvis udøve en smule pædagogik: Det svarede fuldstændig til, at Nikolaj Villumsen og hans kæreste ved årets begyndelse aftaler, hvor mange penge man højst vil skyldes ved årets udgang, hvorefter opvaskemaskinen går i stykker, så det bliver dyrere end aftalt, men man afholder udgiften alligevel, fordi man kan låne pengene. Sidst på året vinder de så i Lotto, så det uforudsete overskud bliver mindre. De penge ville Nikolaj Villumsen og hans kæreste næppe brænde af.

Formanden konkluderede efter denne gældsrådgivning, at der ikke var flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet ingen partier havde ytret sig imod det.

3. Eventuelt

Der var ingen bemærkninger til dette punkt.

4. Siden sidst

Der var ingen bemærkninger til dette punkt.

FO Punkt 2. Rådsmøde nr. 3344 (landbrug og fiskeri) den 10.-11. november 2014

Fødevareministeren kunne ikke personligt deltage i rådsmødet, da han stod i spidsen for et eksportfremstød til Kina og Korea. Han ville forelægge punkt 1 og 2 til forhandlingsoplæg og de andre punkter var til orientering.

FO 1. Cyperns anmodning om statsstøtte til fuld afgiftslettelse på motorbrændstoffer
– *Politisk enighed*

Rådsmøde 3344 – bilag 1 (sammenotat side 3)

Fødevareministeren: Det første punkt er den cypriotiske anmodning om statsstøtte til Rådet. Normalt er det Kommissionen, der fastlægger retningslinjer for, hvordan medlemslandene må yde statsstøtte. Derfor er det heller ikke optimalt, at Cypern går til Rådet med en anmodning om at afgiftsfritage motorbrændstof til landbrug. Cypern ønskede først en undtagelse frem til 2020, men meddelte så onsdag, at det kunne begrænses til 2016. En forlængelse til midten af 2016 havde Cypern ifølge Kommissionen kunnet opnå, hvis de havde notificeret afgiftsfritagelsen tidligere og anmodet Kommissionen om en forlængelse inden juli 2014. Isoleret set har den cypriotiske anmodning ikke betydning for resten af Europa, og den har et meget begrænset omfang. Cypern er på mange måder i en helt særlig situation. Derfor har Cypern også allerede mulighed for at udbetale særlig statsstøtte til landbrugssektoren under den fælles landbrugspolitik. Det har de ikke benyttet sig fuldt ud af i de senere år.

Som udgangspunkt synes vi, at statsstøtteanmodninger til Rådet er en dårlig ide. Men efter at Cypern har indskrænket undtagelsen til 2016, er det meget tæt på, hvad Cypern kunne opnå, hvis de havde fulgt statsstøttereglerne. I en sådan situation vil vi gerne have mulighed for at afstå fra at stemme, så vi ikke isoleret stemmer imod.

Regeringens forhandlingsoplæg går derfor ud på, at man fra dansk side udtrykker sin principielle holdning, altså at statsstøtte bør begrænses mest muligt, og at det bør være Kommissionen, der vurderer medlemsstaternes statsstøtteordninger og disses traktatforenelighed. Derfor indstilles det, at man fra dansk side ikke isoleret stemmer imod, men at man kan undlade at stemme.

Erling Bonnesen syntes, at ordet statsstøtte skurrede lidt i ørerne og bad ministeren uddybe, hvordan han ville håndtere det i EU. Kunne ministeren uden at afsløre hele forhandlingstaktikken svare på, om han ville nøjes med at løfte en pegefinger eller gå lidt mere til vaflerne? Noget tydede på, at Cypern har sovet i timen.

Lars Barfoed forstod på regeringens sammenotat, at regeringen mener, man skal begrænse statsstøtte mest muligt – men så skulle man vel sige nej i stedet for at undlade at stemme. Der argumenteres for, at Cyperns situation er særlig på grund af krise og forholdet til Rusland, men vil andre lande ikke kunne sige det samme, indføre statsstøtte og dermed bringe det indre marked og den frie konkurrence i fare?

Nikolaj Villumsen sagde, at Enhedslisten ikke havde noget principielt imod statsstøtte. Det ville være fint, hvis man på Cypern støttede en grøn omstilling, men det var skidt at give støtte til at brænde benzin af. Hvad nu hvis Polen ville bede om dispensation til at støtte kulindustrien? Ville regeringen virkelig acceptere det ved at undlade at stemme – og dermed støtte benzinafbrænding?

Fødevarerministeren svarede, at alle var enige i, at statsstøtte ikke var særlig smart i det her tilfælde. Han påpegede, at man i Danmark også har godtgørelse for energifgifter på motorbrændstof inden for landbrugssektoren, så det er ikke noget, man blankt afviser, selv om man ikke gør det i lige så vid udstrækning. Man har vurderet, at der bedes om så lidt, at hvis ansøgningen var blevet sendt ind inden 1. juli 2014, var det automatisk blevet godkendt. Han bad derfor om opbakning til ikke at stemme imod, hvis Danmark er det eneste land, der modsætter sig, for det ville ikke være i Danmarks interesse. Hvis flere lande ville stemme imod, ville Danmark også gøre det, men man vil ikke blokere alene, fordi Cypern, selv om det er et lille land, kan blokere for ting, Danmark ønsker.

Erling Bonnesen spurgte, om man kendte de andre landes holdninger.

Lars Barfoed forstod, at man af hensyn til Danmarks forhandlingsposition ikke vil isolere Danmark. Men kunne imødekomme af Cyperns ønske ikke føre andre dispensationer med sig? Isoleret set vil det ikke skabe problemer, men lukker man først op, åbner man for andre lande, og det har vidtgående konsekvenser.

Nikolaj Villumsen sagde, at Enhedslisten ikke kunne støtte regeringens accept af benzinafbrænding.

Fødevarerministeren vurderede ikke, at det kunne skabe præcedens. Det var så lille en ting, at det kunne være sket mere eller mindre automatisk, hvis de havde søgt inden den 1. juli, og man tager stilling fra gang til gang. Landene har de facto veto, så udvalget vil altid fremover kunne sige hertil og ikke længere. Regeringen havde oversendt en liste med tidligere statsstøttesager, så man kunne se på, hvordan Danmark har reageret på dem tidligere. Det er meget forskelligt. Det vurderes ikke, at der vil være nogen afsmitende effekt, hvis det ender med at blive vedtaget. Man forventer ikke, at andre lande vil sætte sig imod, det var derfor, han bad om mandat til at undlade at stemme.

Formanden var meget forvirret over ministerens argumentation. Det varierede, hvordan Danmark tidligere har forholdt sig til statsstøttesager, og hvor tunge de var. Hvis der var en linje, var det, at man havde undladt at stemme, men der var også gange, man havde stemt ja eller nej. Det lød ræsonnabelt, da ministeren sagde, det var en meget lille sag, der kunne være gået automatisk igennem, hvis ikke det var for en fodfejl. Men så sagde ministeren, at han vil stemme imod, hvis der er andre, der ville det. Hvad var begrundelsen for det? Var det alligevel vigtigt? Og nu sagde han, at der nok ikke er nogen lande, der vil det. Hvorfor siger ministeren så i første omgang, at man vil stemme imod, hvis andre lande vil gøre det? Hvad ville ministeren egentlig?

Lars Barfoed spurgte, om ikke Cypern var blevet informeret om, at de kunne have ansøgt om en forlængelse, og at de dermed selv havde bragt sig i den situation, de var i.

Fødevareministeren svarede, at på den ene side havde Cypern selv bragt sig i den situation, på den anden side havde de afstået fra deres oprindelige, mere vidtgående krav om at støtte frem til 2020, så det nu kun er frem til 2016. Man kunne stemme imod det, hvis udvalget syntes, men det syntes han ville være dumt for Danmarks fremtidige forhandlingsposition. Ministeren anerkendte, at argumentationen ikke var så kongruent. Han ville afholde sig fra at stemme uanset hvad, med mindre andre var med på at signalere noget symbolsk. Men hvis det virkede ulogisk, ville han afholde sig fra at stemme, eller modsat, hvis udvalget hellere ville det.

Nikolaj Villumsen opfordrede ministeren til at stemme imod.

Fødevareministeren vidste godt, at det var atypisk, at han lyttede til udvalgets argumenter, og undskyldte, hvis det forvirrede forsamlingen.

Formanden sagde, at hun spurgte ind til det, fordi udvalget er nødt til at have de fornødne oplysninger for at kunne træffe en afgørelse. Når ministeren først siger, at man vil stemme imod, hvis andre lande gør det, og bagefter siger, at man ikke tror nogen andre lande vil stemme imod, var det ikke et særlig godt beslutningsgrundlag. Han skulle have sagt i første omgang, at der nok ikke var nogen, der ville stemme imod.

Lars Barfoed kunne godt købe, at forhandlingsoplægget var fleksibelt, så man kunne stemme afhængigt af, hvordan forhandlingerne udvikler sig. Han var som udgangspunkt imod Cyperns ansøgning, og det afgørende var, at det ikke ville få afsmittende virkning, for sagen var isoleret set ligegyldig for det indre marked. Hvis det ikke får det, og man fremover kan stemme imod lignende ansøgninger, kunne han godt købe ministerens indstilling.

Fødevareministeren svarede, at det ikke ville binde Danmark til noget i fremtiden at undlade at stemme. Til formanden sagde han, at det ville være rart at vide mere, men at landene lurepassede lidt, selv om de har det ligesom Danmark.

Formanden konkluderede, at der ikke var flertal mod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten havde ytret sig imod det.

FO 2. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om dyresundhed

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2013) 0260

Rådsmøde 3344 – bilag 1 (samlenotat side 5)

Fødevareministeren: Punkt 2 er forslaget om en ny dyresundhedsforordning. Forslaget er ikke på rådsmødet, så der er tale om en tidlig forelæggelse. Formandskabet vil eventuelt i begyndelsen af december forsøge at få opbakning til et kompromis, så forhandlingerne med Europa-Parlamentet kan indledes. Forslaget er en sammenskrivning af den nuværende lovgivning på området i en fælles rammelov – det vil sige den eksisterende lovgivning om handel med og import af levende dyr og animalske produkter samt reglerne om bekæmpelse af husdyrsygdomme. Det omfatter både landlevende og vandlevende dyr.

Grundlæggende er vi positive over for Kommissionens forslag, og teksten er allerede blevet mere klar i forhandlingerne på teknisk niveau. Det har været vigtigt for os, at forslaget sikrer en god rammelov med fokus på et højt beskyttelsesniveau og forebyggelse af husdyrsygdomme. Det skal også sikres, at der fortsat er mulighed for at gribe hurtigt ind, når der er udbrud af husdyrsygdomme.

Et andet mere principielt emne er spørgsmålet om, hvor stor kompetence Kommissionen skal tildeles. Der må man sige, at medlemslandene generelt ønsker brug af flere gennemførelsesretsakter i stedet for delegerede retsakter. Derudover har vi også generelt fokus på, at store politiske eller økonomiske beslutninger træffes af Rådet og Europa-Parlamentet.

Regeringens forhandlingsoplæg går derfor ud på, at man fra dansk side forholder sig positivt til Kommissionens forslag, idet man arbejder for, at

- at forordningen udformes således, at man ikke går på kompromis med det eksisterende niveau for dyresundheden og det indre markeds funktion,
- at der i forordningen fokuseres på principper for forebyggelse, og at reglerne fører til et generelt højt beskyttelsesniveau på EU-plan,
- at dyresundhedsforordningen bliver tilstrækkelig fleksibel, så der fortsat er mulighed for hurtig indgriben ved udbrud af husdyrsygdomme, og at de nationale myndigheder har råderum og kan agere på basis af løbende risikovurderinger,
- at omfanget af delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter afgrænses klart og medlemsstaterne får størst mulig indflydelse i forbindelse med udformningen af delegerede retsakter,
- at og at områder, der er politisk eller økonomisk væsentlige, vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet i den almindelige lovgivningsprocedure.

Erling Bonnesen havde bidt mærke i, at forslaget skønnes kun at have en positiv indvirkning på beskyttelsesniveauet i Danmark og i EU. Det var fint nok med rammelovgivning i den stil, men kunne ministeren sætte et par ekstra ord på, hvad der lå i forslaget i forhold til det eksisterende beskyttelsesniveau?

Lars Barfoed havde noteret sig, at Økologisk Landsforening finder det væsentligt, at lovgivningen giver plads til forskellen på produktioner i lukkede systemer og i åbne, såsom det økologiske, og at man håber, at forordningen ikke vil forhindre Danmark i at finde en model, hvor dyrlægerne kan udlevere afmålte mængder medicin. Det kan man ikke i dag, og det giver det problem i små brug, at man uddeler for store mængder.

Nikolaj Villumsen tilsluttede sig Lars Barfoeds spørgsmål. Enhedslisten er tilhænger af dyresundhed, men det bekymrede ham, at man giver Kommissionen så meget magt. Medicinreglerne var et eksempel på noget, det måske ville blive svært at ændre på nationalt. Hvor stejlt ville ministeren stå på det i forhandlingerne?

Fødevareministeren forstod udmærket godt bekymringerne for medicinudskrivelse, men da de gældende regler var nationale, så regeringen ingen grund til bekymring. Det er man i dialog med økologerne om. På en række områder ser man et potentiale for forbedret beskyttelse også i Danmark, primært med hensyn til oplistning og prioritering af de forskellige sygdomme, som man så kan prioritere indsatsen ud fra.

Lars Barfoed gentog sit spørgsmål om, hvorvidt man med de nye regler kan sondre mellem åbne og lukkede systemer, og om man kommer til at kunne give medicin i afmålte mængder. Ville ministeren stå fast på det i forhandlingerne?

Nikolaj Villumsen spurgte, om regeringen ville kæmpe imod de delegerede retsakter, så de ikke vil forhindre fremtidige forbedringer af dyrevelfærd.

Fødevareministeren sagde, at han kunne oversende en liste over de områder, hvor man kæmper imod delegerede retsakter. På et mere overordnet plan ville man med forslaget styrke og ikke svække dyresundheden. Ministeren mente godt, man kunne sondre mellem åbne og lukkede systemer, og det ville man arbejde for at man kan opretholde. Det er nationale regler, der regulerer udskrivning af medicin, så det havde ikke noget med forordningen at gøre.

Nikolaj Villumsen meddelte, at Enhedslisten kunne støtte forhandlingsoplægget, og at han håbede, ministeren ville stå fast på at bekæmpe de delegerede retsakter.

Anders Samuelsen meddelte, at Liberal Alliance var imod forhandlingsoplægget.

Formanden konkluderede, at der ikke var flertal mod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Liberal Alliance havde ytret sig imod det.

3. Forslag til Rådets forordning om fastsættelse af EU-fiskerfartøjers fiskerimuligheder for visse dybhavsbestande for 2015 og 2016

– *Politisk enighed*

KOM (2014) 0613

Rådsmøde 3344 – bilag 1 (samlenotat side 17)

Fødevarerministeren: Punkt 3 handler om fiskerimuligheder for dybhavsarter for 2015 og 2016. Forslaget medfører generelt en reduktion i fiskerimulighederne som følge af den biologiske rådgivning. For visse bestande – såsom dybhavshajer og orange savbug – viderefører forslaget en fuldstændig lukning af fiskerierne. Den danske andel i fiskeriet efter dybhavsarter er særdeles begrænset. Fra dansk side støtter vi Kommissionens forslag, da det er vigtigt med en effektiv beskyttelse af de sårbare dybhavsbestande.

Erling Bonnesen gik ud fra, forslaget ikke havde den store betydning for dansk fiskeri.

Fødevarerministeren bekræftede, at det ikke vil påvirke Danmarks interesser så meget, men man støtter forslaget, da man gerne vil have det til at foregå bæredygtigt.

4. Ændringsbrev til budgetforslaget for 2015 i forhold til det russiske forbud imod import af en række landbrugsprodukter fra EU

– *Udveksling af synspunkter*

KOM (2014) 0637

Rådsmøde 3344 – bilag 1 (samlenotat side 21)

Fødevarerministeren: Punkt 4 handler om det russiske importforbud, og vi skal drøfte Kommissionens ændringsbrev til budgetforslaget for 2015. Det er selvfølgelig finansministrene, som står for budgetforhandlingerne i EU, og finansministeren har lige forelagt sagen. Kommissionen foreslog med ændringsbrevet en anden finansiering af krisetiltagene end den, som de oplyste landbrugsministrene om. Vi fik at vide, at finansieringen af krisetiltagene ville ske på det almindelige landbrugsbudget for 2015, men nu foreslår Kommissionen, at det skal finansieres via krisereserven for 2015.

Det er aldrig rart at træffe beslutninger på et uoplyst grundlag. Derudover har Kommissionens udformning af flere af krisetiltagene gennem delegerede retsakter ikke været særlig god. Der har været problemer med både med frugt, grøntsager og med privat oplagring af ost. Alt i alt har det ikke været en særlig god håndtering fra den tidligere landbrugskommissærs side. Det er vi nødt til at lære af i fremtiden. Formandskabet har overvejet at lægge op til rådskonklusioner, hvor det påpeges, at europæisk landbrug skal kunne håndtere den vanskelige situation som følge af det russiske importforbud. Men det er altid svært at blive enige om rådskonklusioner.

Fra dansk side vil vi også understrege behovet for, at Kommissionen følger markedssituationen i alle sektorer. Når det kommer til svinekød, mener vi, at tiden er inde til at bruge privat oplagring. Det har jeg meddelt den nye landbrugskommissær. Men markedstiltag er kun en kortsigtet løsning. Det gælder om at finde alternative markeder. Det er netop derfor, at jeg i næste uge skal til Kina og Korea.

Erling Bonnesen ville, stik imod hvad ministeren altid beskyldte ham for at gøre, gerne rose ministeren. Da ministeren for ikke så længe siden havde spurgt om, hvordan man skulle håndtere de udfordringer, som importforbuddet giver fødevareerhvervet, havde Erling Bonnesen lige præcis peget på midlertidige EU-ordninger og på, at man kiggede efter nye markeder, og det er så det, man gør. Forventede man, at de andre EU-lande ville bakke op om en passende oplagringsmulighed? Et halvt års tid er en udmærket tidsramme, mente han.

Fødevareministeren svarede, at regeringen endnu ikke kunne sige, hvor stor chancen var for, at oplagringsforslaget blev til noget. I et større dagblad havde en anonym embedsmand afvist det, men ministeren havde ikke fået noget officielt svar på det. Når han tidligere havde nævnt det som en mulighed, havde der ikke været stor modvilje. Man ved, at flere lande støtter forslaget allerede: Irland, Belgien, Ungarn, Polen og Finland. Det var et meget godt udgangspunkt. Det skulle ses i sammenhæng med de andre støttetiltag. En af grundene til, at Danmark har forholdt sig, som man gjorde tidligere, var, at man senere kunne få brug for støtte. Sådan er det jo i EU.

5. Fiskeripartnerskabsaftalen med Madagaskar

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2014) 0682, KOM (2014) 0683 og KOM (2014) 0684
Rådsmøde 3344 – bilag 1 (samlenotat side 27)

- a) **Forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne og om midlertidig anvendelse af protokollen mellem Den Europæiske Union og Republikken Madagaskar om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter**
- b) **Forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af protokollen mellem Den Europæiske Union og Republikken Madagaskar om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter**
- c) **Forslag til Rådets forordning om fordeling af fiskerimuligheder i henhold til protokollen mellem Den Europæiske Union og Republikken Madagaskar om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er behandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter**

Fødevareministeren behandlede pkt. 5 og 6 under et.

6. Fiskeripartnerskabsaftalen med Republikken Kap Verde
– *Tidlig forelæggelse*

Rådsmøde 3344 – bilag 1 (sammenotat side 31)

- a) **Forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne og om midlertidig anvendelse af protokollen mellem Den Europæiske Union og Republikken Kap Verde om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter**

- b) **Forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af protokollen mellem Den Europæiske Union og Republikken Kap Verde om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter og**

- c) **Forslag til Rådets forordning om fordeling af fiskerimuligheder i henhold til protokollen mellem Den Europæiske Union og Republikken Kap Verde om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er behandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter**

Fødevareministeren: Punkt 5 og 6 er en tidlig forelæggelse af fornyelse af fiskeriprotokoller med Madagaskar og Kap Verde. Begge aftaler er såkaldte tunaftaler, der hovedsagelig omfatter tun. Madagaskar ligger i Det Indiske Ocean, og Kap Verde i Atlanterhavet. For begge forslag gælder, at vi holder os til den tilgang, som der var enighed om i Fødevareudvalget tilbage i januar 2011, hvor der blandt andet blev lagt vægt på at sikre et bæredygtigt fiskeri og menneskerettigheder. Endvidere henholder vi os til principperne i rådskonklusioner og grundforordningen om bæredygtige fiskeripartnerskabsaftaler. På det grundlag vil vi støtte forslagene.

Nikolaj Villumsen påpegede, at det ifølge grundlaget for aftalerne er afgørende, at de kommer civilsamfundet til gavn. Han bemærkede, at man ikke havde spurgt civilsamfundene, hvad de mener om aftalerne. Hvad ville Danmark gøre for at ændre på det?

Fødevareministeren svarede, at man tager civilsamfundene med på råd i de såkaldte fælleskomiteer.

7. Eventuelt

Der var ingen bemærkninger til dette punkt.

8. Siden sidst

Der var ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 3. Samråd med fødevareministeren vedr. samrådsspørgsmål A om udnyttelse af tilskud fra EU's фонде

EUU alm. del (14) – Samrådsspørgsmål A

EUU alm. del (13) – bilag 654 (statsrevisorernes beretning om Danmarks udnyttelse af tilskud fra EU's фонде)

EUU alm. del (14) – bilag 69 (fødevareministerens og erhvervs- og vækstministerens redegørelser vedr. Statsrevisorernes beretning om Danmarks udnyttelse af tilskud fra EU's фонде)

Samrådsspørgsmål A

Stillet af Eva Kjer Hansen (V)

”Ministeren bedes redegøre for Statsrevisorernes beretning om Danmarks udnyttelse af tilskud fra EU's фонде. Ministeren bedes endvidere redegøre for, hvordan regeringen agter at følge op på Statsrevisorernes anbefalinger.”

Formanden uddybede sit spørgsmål: Hvordan man ville sikre fuld hjemtagelse, og hvilke forenklinger af de nuværende ordninger ministeren havde i tankerne.

Fødevareministeren: Rigsrevisionen har i løbet af foråret 2014 undersøgt udnyttelsen af tilskud fra fire EU-fонде: Regionalfonden, Socialfonden, Landdistriktsfonden og Fiskerifonden. Formålet har været at undersøge, om Danmark fuldt ud har udnyttet de EU-midler, der har været stillet til rådighed. Forvaltningen af tilskud fra Regionalfonden og Socialfonden sker i Erhvervsstyrelsen under Erhvervs- og Vækstministeriets ressort, mens NaturErhvervsstyrelsen, som er i mit regi, forvalter tilskud fra Landdistriktsfonden og Fiskerifonden. Beretningen er opdelt på de fire fondsprogrammer og på to programperioder: 2000-2006 og 2007-2013. Beretningen indeholder Rigsrevisionens konklusioner for de to undersøgte programperioder og anbefalinger til initiativer, der kan fremme udnyttelsen i perioden 2014-2020. Statsrevisorerne anfører i deres bemærkninger til beretningen, at de finder det nødvendigt, at Erhvervs- og Vækstministeriet og Fødevareministeriet følger Rigsrevisionens anbefalinger om en klarere styring af tilsagnsvolumen, den finansielle gennemførelse m.v. Herved kan man mindske risikoen for, at Danmark ikke udnytter EU-tilskudsrammen for 2014-2020. Jeg noterer med tilfredshed, at Rigsrevisionen nævner, at undersøgelsen har vist, at begge styrelser aktivt løbende følger op på og rapporterer om den finansielle gennemførelse for at undgå reduktioner i rammerne. Desuden understreger Rigsrevisionen, at den ikke har grund til at konkludere, at risikovurderingen er utilstrækkelig, eller at forvaltningen er uhensigtsmæssig, og at den også finder det positivt, at der er handlet i forhold til de identificerede risici.

Jeg vil i dette samråd redegøre for alle fire фонде, men naturligt nok fokusere på Landdistriktsfonden (LDP) og Fiskerifonden (EFF), som er Fødevareministeriets område. Jeg starter med programperioden 2000-2006.

For landdistriktsprogrammet 2000-2006 var tilfældet, at Danmark ikke udnyttede sin ramme især i starten af programperioden som følge af mindreforbrug på visse ordninger,

7. Europaudvalgsmøde 7/11 2014

og da den nationale bevilling til investeringsstøtte blev nulstillet i 2002 og 2003, blev der ikke givet tilsagn. Rammen blev derfor reduceret. Rammen efter reduktionen blev til gengæld udnyttet med 99,9 pct. Det fremgår også af Kommissionens slutevaluering af programmet. Rigsrevisionen har i sin undersøgelse valgt, at udnyttelse skal ses i forhold til initialrammen, hvorved udnyttelsesprocenten bliver 90 pct.

For Fiskerifonden 2000-2006 anfører Rigsrevisionen, at udnyttelsesgraden var 75 pct. Den lave udnyttelsesgrad skyldes, at der i nogle år ikke blev afsat tilstrækkelig national bevilling til at udnytte rammen fuldt ud.

For Regional- og Socialfonden oplyser Erhvervs- og Vækstministeriet, at underforbruget på 10,7 pct. i 2000-2006 hovedsageligt skyldtes en række væsentlige strukturtilpasninger, f.eks. kommunalreformen, som betød, at der ikke blev givet tilsagn for alle midlerne, og at de midler, der løb tilbage, ikke blev genanvendt.

For programperioden 2007-2013 vil jeg nævne følgende generelle forhold: Medlemslandene har i programperioden 2007-2013 2 år efter programudløbet til at foretage udbetalinger på meddelte tilsagn, inden fondene så at sige lukker – det vil sige til den 31. december 2015. Det kan således endnu ikke opgøres, om alle EU-midler bliver hjemtaget. Det gælder alle fire fonde. Jeg noterer mig, at Rigsrevisionen konstaterer, at der for alle fire fonde er tegn på forbedringer i denne periode, idet der ikke til dato er foretaget reduktioner af rammerne. Der har ikke på noget tidspunkt været en politisk fastsat målsætning om fuld udnyttelse af midlerne fra fondene. Der har dog på finansloven været sat midler af til at understøtte fuld udnyttelse af LDP-rammen.

I forbindelse med Kommissionens sundhedstjek fik Danmark tilført yderligere EU-midler i 2010 i stort omfang. Med Grøn Vækst-aftalen fra 2009 blev der afsat nationale midler, som understøttede fuld udnyttelse af LDP-rammen. En forøgelse af EU-midlerne med godt 30 pct. svarende til 922 mio. kr., således at den samlede EU-ramme blev på 4,3 mia. kr., indebærer således, at en væsentlig del af udbetalingerne først falder i programperiodens afsluttende år og frem til ultimo 2015. NaturErhvervsstyrelsen har udarbejdet en model, som på basis af en række opstillede forudsætninger sikrer, at der vil være opnået fuld hjemtagning inden udgangen af 2015. Med udgangspunkt i denne model kan der foretages korrektioner i tilsagnsvolumen og de dermed afledte udbetalinger. Da det i sidste ende er en forudsætning, at de enkelte tilskudsmodtagere opfylder kravene for udbetaling af støtte, vil der altid være en vis usikkerhed med hensyn til fuld hjemtagning, indtil programmet er afsluttet. Men som statsrevisorerne også anfører, forventer vi, at hele LDP-rammen for 2007-2013 som udgangspunkt hjemtages.

For Fiskerifonden forventes der ikke fuld udnyttelse af rammen. Den manglende udnyttelse af rammen skyldes primært, at der ikke har været afsat tilstrækkelig national medfinansiering. Desuden har forsinkelser i implementering af programmet – bl.a. som følge af forhandling om fordeling af midler på ordninger under programmet i efteråret 2011 og foråret 2012 – medvirket til, at der ikke forventes fuld udnyttelse.

For så vidt angår Regionalfonden og Socialfonden medfinansieres EU-midlerne altovervejende med regionale midler, midler fra deltagende virksomheder, uddannelsesinstitutioner m.v. Der er således ikke nationalt særskilt afsatte midler til medfinansiering. Erhvervs- og Vækstministeriet forventer, at der gives tilsagn for alle regional- og socialfondsmidlerne i perioden 2007-2013. Der er gjort en stor indsats for at få ubrugte midler i projekterne ud at arbejde igen, og det samlede underforbrug forventes derfor at være markant mindre end i perioden 2000-2006.

Jeg er i samrådsindkaldelsen også bedt om at redegøre for, hvordan regeringen agter at følge op på anbefalingerne. Anbefaling 1 vedrører en klarere styring af tilsagnsvolumen, den finansielle gennemførelse m.v., og anbefaling 2 vedrører overvejelser af fordele og ulemper ved at give tilsagn for flere EU-midler, end rammen forudsætter, for at imødegå risiciene for reduktioner af rammen.

For så vidt angår anbefaling 1 om, at ministerierne fra programmernes start fastsætter klare mål og milepæle for den finansielle gennemførelse, finder erhvervs- og vækstministeren og jeg, at der er tale om en god og relevant anbefaling til at sikre en god tilskudsforvaltning. Både erhvervs- og vækstministeren og jeg vil også for den netop påbegyndte programperiode forsøge at imødekomme anbefalingen for alle fire fonde. Indsatsen er dog lidt forskellig på de to ressortområder. Men det er vigtigt at huske, at vi står foran de politiske forhandlinger om udmøntning af landdistriktsprogrammet for 2016-2020. De politiske aftaler vil fastlægge de overordnede rammer for den konkrete tilrettelæggelse af administrationen af programmerne.

På mit eget ressortområde kan jeg sige, at de nye programmer – ligesom de forrige – bygger på finansieringsplan, der er godkendt af EU-Kommissionen. Denne finansieringsplan er Danmarks plan for, hvordan vi vil udnytte midlerne fordelt på de støtteordninger, som vi har valgt at bruge. Som noget nyt har man indført økonomiske milepæle for den finansielle fremdrift på programmerne. Samtidigt vil NaturErhvervsstyrelsen fortsætte den nuværende tætte økonomistyring, der bl.a. indeholder en månedlig ledelsesrapportering af fremdriften, måneds- og kvartalsopfølgning i forhold til udgiftsopfølgning og finanslovsarbejdet og derudover faste kvartalsmøder med fokus på status for fuld hjemtagning. Fremdriften er endvidere et fast punkt på de halvårige møder i Landdistriktsudvalget og Fiskeriudviklingsudvalget, som er de overvågningsudvalg, der er nedsat til at følge hhv. landdistriktsprogrammet og fiskeriudviklingsprogrammet. Erhvervs- og Vækstministeriet oplyser om Regionalfonden og Socialfonden, at man er i gang med at opstille milepæle, som skal drøftes i overvågningsudvalget for de to fonde i januar 2015.

Med hensyn til anbefaling 2 om, at ministerierne skal overveje fordele og ulemper ved at give tilsagn for flere EU-midler, end rammen giver mulighed for – det, som Rigsrevisionen kalder at overbooke – er det ikke umiddelbart en god idé for landdistriktsprogrammet og fiskerifondsprogrammet. En model med overbooking indebærer en risiko for ufinansierede statslige udgifter. Det vurderes at være vanskeligt at tilrettelægge en model, som ikke indebærer denne risiko, og som samtidig sikrer en retvisende budgettering af programmerne. Det skal selvsagt også være inden for forordningsgrundlaget og statsstøtteregler-

ne. Der er i landdistriktsprogrammet og fiskerifondsprogrammet i programperiode 2014-2020 en række gode håndtag, der på anden vis kan styrke grundlaget for at sikre mest mulig hjemtagning. Det drejer sig om

- at der fra programmets start afsættes en tilpas stor tilsagnsvolumen, så der også i starten af perioden er et betydeligt afløb og dermed en mere jævn udnyttelse i programperioden. Med aftalen om udmøntning af landdistriktsprogrammet for 2014 og 2015 mellem regeringen og V og K er der er taget højde for dette forhold,
- at udbetalinger på tilsagn frem til den 31. december 2023, det vil sige 3 år efter programafslutning, kan henregnes som forbrug af EU-rammen ifølge ændret regelsæt fra EU. Dermed har vi 1 år mere end tidligere til at sikre fuld hjemtagning,
- at der så vidt muligt inden for det udgiftspolitiske råderum hurtigt sker genanvendelse af annullerede tilsagn i det pågældende finansår som tilsagn enten via senere ansøgningsrunder, ekstraordinære ansøgningsrunder eller til ordninger, hvor der har været overansøgning.

Jeg vil således bestræbe mig på at sikre, at der i planlægningen og den løbende opfølgning ageres så betids, at der kan disponeres i henhold til de gældende regler for udnyttelse af de EU-midler, som stilles til rådighed i Landdistriktsfonden og Fiskerifonden. Jeg forventer således en fuld udnyttelse i den netop påbegyndte programperiode. Erhvervs- og vækstministeren har bedt Erhvervsstyrelsen undersøge enkelte andre EU-landes erfaring med overbooking og i forbindelse hermed vurdere, hvorvidt en tilsvarende løsning er hensigtsmæssig for Regionalfonden og Socialfonden i Danmark. Erhvervs- og vækstministeren og jeg er dog enige om, at overbooking ikke er en god løsning, hvis den belaster statskassen og der ikke samtidig kan sikres en retvisende budgettering inden for programmerne og budgetloven.

Formanden kunne ikke gennemskue, hvilke initiativer ministeren ville tage for at sikre fuld hjemtagelse, hvis man synes, overbooking er et uegnet instrument. Var der stor forskel på Erhvervsministeriets og Fødevarerministeriets tilgange, siden erhvervsministeren ønskede at indhente erfaringer med overbooking fra andre lande, mens fødevarerministeren åbenbart allerede nu var imod det. Ønskede ministeren fuld hjemtagelse?

I den skriftlige del af beretningen stod der, at ministeren vil arbejde for at forenkle forvaltningen af EU-midler såvel nationalt som på EU-plan. Hvilke forenklinger havde han i tankerne? Landdistriktsmidlernes bureaukrati og manglende gennemsigtighed har været meget omdiskuteret. Formanden ville også gerne vide, i hvilket omfang man i de to ministerier analyserer og måler de hjemtagne midlers effekt. Havde statsrevisorerne også kigget på det?

Erling Bonnesen bad ministeren bekræfte, at målet var at sikre fuld hjemtagelse. Hvad ville det så betyde for ambitionerne i landdistriktsprogrammerne om f.eks. at hjemtage penge til målrettet miljøregulering, hvis de beskrevne problemer opstod?

Lars Barfoed spurgte, om Fødevarerministeriets udmelding om, at overbooking efter Rigsrevisionens foreslåede model indebærer risiko for ufinansierede statslige udgifter, skulle forstås sådan, at overbooking godt kan finde sted efter andre modeller end Rigsrevisionens?

Fødevarerministeren svarede, at regeringen ikke syntes, at overbooking i nogen form var en god idé, fordi det indebærer en risiko for ufinansierede statslige udgifter. Det var et ret banalt argument, som han formodede at de fleste rundt om bordet ville være enige i. Der er så mange andre gode redskaber til at opnå fuld udnyttelse. Han mente ikke, han kunne sige det klarere end i sin forelæggelse, så han gentog sine svar:

”Fra programmets start vil vi tilstræbe, at der afsættes en tilpas stor tilsagnsvolumen, så der netop i starten af perioden er et betydeligt afløb. Det vil dermed sikre en mere jævn udnyttelse i programperioden.”

Hvis udvalget havde nogle konkrete spørgsmål til dem, kunne man måske gå et spadestik dybere.

Dertil kommer, at Danmark får udbetalinger på tilsagn helt frem til den 31. december 2023, dvs. 3 år efter programafslutningen. Det giver 1 år mere til at sikre fuld hjemtagelse. Man arbejder hele tiden på at sikre planlægning og løbende opfølgning, så man kan disponere ud fra de gældende regler. Man mente altså, at det var muligt at opnå, hvad man ønsker, uden at bruge overbookning.

Om Erhvervs- og vækstministeriets tilgang kunne ministeren ikke sige andet, end at man også der mener, at overbooking er en dårlig løsning, hvis det belaster statskassen. Man har så valgt at se på, om nogen lande har nogen erfaringer, man kan blive klogere af. Hvad de derudover mener, kunne udvalget få et skriftligt svar på.

Effektmåling mente han var ekstremt vigtigt. Den nye lovgivning om landdistriktsmidlerne indebærer også effektmåling, og det var Natur Erhvervsstyrelsen godt i gang med at tilrettelægge, bl.a. med det såkaldte servicetjek. Han ville løbende informere om fremdriften på det punkt.

Formanden mindede ministeren om sit spørgsmål om forenkling.

Fødevarerministeren beklagede, at han havde glemt spørgsmålet, og forklarede, at den forenkling, han ønskede, bestod i at lave færre, men mere robuste ordninger. Meget af det måtte bero på, hvordan forhandlingerne falder ud.

Formanden spurgte, hvad færre, men mere robuste ordninger betød. Var det på nationalt niveau eller på EU-niveau? Hvilke ændringer skal der ske i de fire fonde? Forenkling af bureaukratiet var et centralt spørgsmål, som udvalget ofte havde diskuteret, men hvordan?

Hun forstod, at man havde effektmåling på landdistriktsområdet, men hvad med de andre fire fonde? Og var det noget nyt, eller vidste man allerede nu noget om virkningen af de midler, der bliver brugt. Det var udmærket med statsrevisorenes beretning om omfanget af hjemtagningen, men det ville være mere interessant at kende effekten af den – for beskæftigelse, vækst. osv. Ministerierne måtte da vide noget om, hvor det gavner henne. Det var ærgerligt, at man ikke kunne få at vide, hvilke erfaringer fra andre lande erhvervsministeriet gerne ville have, før det kommer med et udspil i første halvår af 2015. Samtidig afviste fødevareministeren blankt, at overbooking kunne komme på tale, og at der overhovedet var nogen erfaringer at hente. Hvorfor var ministeriernes tilgang så forskellige, og hvad håbede Erhvervsministeriet på at finde ud af?

Erling Bonnesen var glad for at høre, at ministeren ønskede fuld hjemtagning. Ministeren var bekymret for statslig underfinansiering, men havde regeringen sikret sig, at der var sat tilstrækkelige midler af i finanslovsforslaget for 2015 til at sikre fuld hjemtagning? Det ville være ærgerligt, hvis man inden for de næste par år blev forhindret i hjemtagning, fordi der ikke var sat tilstrækkelige midler af.

Fødevareministeren bekræftede, at der var afsat de penge, man forventede der var behov for, men der var ikke lavet aftaler længere ud i fremtiden. Han forklarede formanden, at forskellen på de to fonde, der ligger under Erhvervs- og Vækstministeriet, og landdistriktsprogrammet er, at overbooking har statsfinansielle konsekvenser på landdistriktsmidlerne, fordi man her skal finde statslig medfinansiering, hvorimod nogle af finansieringsformerne i de fonde, der ligger under Erhvervs- og Vækstministeriet, er noget man finder ud af med andre parter, såsom kommuner, virksomheder osv. Det var grund-en til, at der kan være forskellige tilgange til overbooking. Den grundlæggende forskel er altså, hvor finansieringen kommer fra. Med hensyn til forenklingen kunne man allerede nu se, hvordan forslagene til den endelige udmøntning er gået fra 34 til 15. Hvordan den endelige udmøntning bliver, ville han ikke foregribe. Effektmåling var ikke forordningsbestemt med hensyn til de andre fonde, men det var noget, man var enige i skulle gøres, så det ville indgå i begge ministeriers fremadrettede arbejde. Man sætter det meget højt i Fødevareministeriet.

Formanden takkede og ville følge op med skriftlige spørgsmål. Det var skuffende, at ministeren skrev i beretningen, at han ville arbejde for forenklinger på nationalt og på EU-plan og end ikke havde et eksempel på forenklinger. Det ville hun følge op på skriftligt.

Fødevareministeren havde endnu ikke oplevet et samråd, hvor formanden ikke havde været skuffet, men han ville svare skriftligt og så udførligt, som han kunne.